

Anmeldelser

Petrology and Geochemistry of Continental Rifts. Redaktion: E.-R. Neumann og I. B. Ramberg. D. Reidel Publishing Company, Dordrecht. 1978. 296 sider.

Denne publikation har samlet en række indlæg vedrørende kontinentale rift-zoners petrologi og geokemi, som blev præsenteret på et NATO Advanced Study Institute om palæorift-systemer i Oslo 27. juli–5. august 1977. Den vil blive efterfulgt af endnu en publikation om kontinentale riftsystemers tektonik og geofysik, som også blev diskuteret på seminaret.

Den foreliggende publikation falder i fire hovedafsnit:

Alment om riftdannelse (6 afhandlinger), aktive kontinentale riftzoner (6 afhandlinger), palæoriftzoner (11 afhandlinger) og metallogeni (4 afhandlinger).

Forfatterpanelet rummer en række af de kendteste rift-forskere, såsom D. K. Bailey, B. H. Baker, I. G. Gass, F. Barberi, J. Varet, A. R. Philpotts, B. G. J. Upton, C. Oftedahl og mange flere. Afhandlinger af speciel interesse for danske geologer er Upton og Blundells om Gardar-provinsen i Sydgrønland med nye geofysiske data, og J. S. Petersens om de interne strukturer i larvikit-lardalit-plutonerne i Oslo feltet.

Publikationen bringer en række væsentlige bidrag af særlig interesse for magmapetrologer og -geokemikere og kan varmt anbefales.

Henning Sørensen

The Oslo Paleorift – A Review and Guide to Excursions. Norges Geologiske Undersøgelse Nr. 337, 199 sider, 5 kort i lomme, 1978.

Publikationen er redigeret af J. A. Dons og B. T. Larsen i forbindelse med det NATO Advanced Study Institute 27. Juli–5. August 1977, hvis foredrag er publiceret i den oven for anmeldte bog fra D. Reidel Publishing Company.

Guidebogen falder i to dele. I første del gives i syv kapitler en oversigt over Oslofeltets geologi, petrologi, stratigrafi, geokemi, geokronologi, geofysik, tektonik og mineralforekomster. I anden del gives udførlige beskrivelser af seks ekskursionsruter og disses lokaliteter.

Oversigten og ekskursionsvejledningen er forfattet af en række specialister, hovedsagelig norske. To danske geologer har medvirket i beskrivelsen af ekskursionerne, E. Schou Jensen i den centrale del af Oslo fjorden og har bl.a. bidraget med et detaljeret geologisk kort over Jeløya, og J. S. Petersen i den sydlige del af Oslofeltet.

Bogen giver en fortrinlig oversigt over et klassisk geologisk område og indeholder et væld af nye data og lokalitetsbeskrivelser. Den er dermed et uundværligt supplement til den ekskursionsfører over Oslo og omgivelser, som O. Høltedahl og J. A. Dons udsendte i 1957, og som findes såvel i en engelsk som en norsk udgave.

Det må beklages, at bogen ikke er forsynet med index. Dens værdi ville være øget betydeligt, hvis der havde været såvel et lokalitets- som et emne-stikordsregister. Der er dog medtaget en liste over de mere eller mindre specielle bjergartsnavne, som benyttes i beskrivelsen af Oslo-provinsens magmabjergarter.

De nævnte mangler rækker dog ikke ved den kendsgerning, at der her er udsendt en lødige og forbilledlig beskrivelse af ikke blot en klassisk geologisk provins, men også af en række lokaliteter og områder, som på fremragende måde illustrerer fundamentale geologiske problemstillinger.

Henning Sørensen